

KEMENESVIDEK

KÖZELÉSI FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Megjelenik minden Vasnapon.

Egy évre . . . . . 8 kor. Negyedévre . . . . . 2 kor.
Fél évre . . . . . 4 . . . . . Egyes számmal 10
Az irattal együtt érkezőknek: kedd, csütörtök és szombatkor.

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömök, D 6 m 5 l k i-utca, Gombás ház — Ide lát-
zendók a lap- szerkesztési és anyagi részét illető mindennapi
küldemények.

Szomorú valóság

Külkereskedelmi mérlegünk állandó passzivitása megteremti karos gyümölcsösít és hova-tovább azok fognak-tönkre menni, akiknek Hekuba az ország gazdasági fejlődése. Évenként növekszik a borzasztó szám, amely a behozatalt jelezi és noha már 1800 millió koronánál is többet fizetünk külföldi árucikkért, mégsem reméljük ennek az óriási számnak a csökkenését. Vajon miért nem apadhat ez a szám és miért felünk attól, hogy ijeszítő rohamossággal e szám tova növekszik?

Megfogott a vásárlók száma és szegényebb lett a vevők sora.

És így fog az ezental fokozottabb mértékben lenni. Nap-nap után gyérül a tőkenk, mert a behozatal növekedésével nem növekszik arányosan a nemzet vagyona. Elusztak a karácsonyi ajándékokért kiadott milliók is a külföldre és minél több értéket rendeltek a kereskedők külföldi árukból, annál inkább hatszeres értékkel szegényedett a magyar togyasztó vagyona. Maholnap üres tarisznyájú koldusok nézik nézik csak a fényes kirakatokat és az azokban felhalmazott külföldi lim-lomokat. Még oly olcsó legyen — majdan — a vakító ragyogású olcsóság, nem lesz vevő ezekre sem. A kereskedő sorsa olyan mértékben hanyatlík, a milyen mértékben megvonja a rendeléseit a hazai iparosságtól.

Felteszek egy kérdést: kit lehet okolni

azért, hogy aránylag igen csekély értékű honi áru került eladásra? A kereskedők válasza: a társadalom, mert pénzéért nem követel honi árut. Szegény üldözött társadalom. En most mondom, én tudom és valtom, hogy egyedül a kereskedők. Ime a példa: bemegyek karácsonyi ajándékokat vásárolni, mondjuk a bazárba. A mit én ott reihalmazva találok, csak abból válogathatok. Hát mért nem halmozott fel jó előre a vásárolni éhes kövönység számára a kereskedő csupa honi árut? Biz ha ezt tette volna, el is fogyott volna minden, mert karácsonykor sietünk és kétkézzel is fizetjük meg az árát annak amit élénk találunk.

A kereskedők érzik, hogy kevesebb a vevő hát rajtuk legyen a sor új vevőkört és módosabb vevőkört teremteni azzal, hogy ilyen rendkívüli alkalmakat felhasználva, zudítsák a piacra a hazai árukat. Az ily módon istápoló iparos is szívesen vásárol viszont gazdagabb ajándékokat szetteinek. A társadalom igazán ki van szolgáltatva, ezt vadolni nem szabad. A társadalom ma is szívesen vesz honi árukat de tessék a t. kereskedő uraknak karterbe vagy trösztökbe vagy tudj' Isten mi-féle szerves kapcsolatba lépni, kimondván: minden kifogástalan honi árut kötelességszerűen fogunk bevezetni és forszizolni.

Lám, kaptuk egy kereskedőnek olyan véleményét is, aki a gazdaemberek szállítója. Ő nem panaszkodott, de kijelentette azt is, hogy amit vevőinek kitalált, azt

szó nélkül vitték; olyan honi árut is, amit máskor nehezen adhatott volna el.

Szeretnők, ha kereskedőinket felvetné a vagyon, de ez a paradicsomi élet akkor fog beállani, ha közös akarattal és komoly elhatározással a hazai termékeknek lelkarolását tűzik ki legnémesebb célul. Emellett meg is gazdagíthatnak, mert nap nap után nagyobb lenne a jólét azon arányban, amennyiben segítenének apasz-tani azt az 1800 millió koronát amit kölön-mten vetettek oda külföldi portékákért, éhhálára kárhozottván iparosainkat.

Hát kérdézem tovább: talán a társadalom, tehát a vevő, avagy az iparosaink rendelték külföldről a sok vackot? Erre minden józan ember csak azt válaszolja nem, ezek egyike sem. Hát akkor csak világos, hogy az általános szegénységet csak kereskedők lennek képesek megszüntetni.

Amíg a kereskedőink be nem látják azt, hogy egészséges ipari osztályra tudnak csak támaszkodni kalkulációjukban, addig siralmas lesz helyzetük továbbra is és hova tovább elfogy meg legutolsó, szegény de még nem egészen koldusokra jutott vevőkörük.

Siessenek velünk karöltve cselekedni, hogy elmuljék már végre ez a keserű pohár, amely karácsonykor telt meg számunkra csordultig.

A csend

taiból gátat emelt elem, és maga elé, és hang

a mit a fiu mondott, de úgy érezté, hogy ha a

meg a levegőt. Minek beszélt?

A lány nem tudott felelni. A sejtelmesség, a fajdaom ránehézedett a mellére. Iparkodott kinyújtózni, hogy szabadabban söhajtathasson

Maga beszélgetett önmagával. Vagy velem. Elmondott egy csomó semmiséget. Mikor bejöttem, köszöntem és leültem ide. Maga itt volt és olvasott. Mikor bejöttem, udvariasan letette a könyvet. Akkor a szobában esend volt. Nem ropogott a padló, nem huhogott be a szellő a kályhaba, csak a levegő ringott forgott halk szajjal. Én leültem maga mellé boldogan, megelégedetten. Úgy éreztem, hogy most megértettük egymást.

Felsöhajtott.

— Minek beszélt.
Nem is várt feleletet. Nem hallgatott volna oda.

— Maga beszélt. Nem tudom miért. Csak beszélt.

Keresztülnévelt rajtam, átnézett a szobák falán és beszélgetett mással, sokakkal. Azok feleltek magának vagy hallgatták magát. És maga beszélgetett velük. Jól tette. És én számár voltam meri nem avatkoztam bele a beszélgetésükbe. Akkor élet jött volna be-ebbe a szobába. Ropogott volna a padló, csikorgott volna az ajtó, lütyöréztet volna a szél. És elült, elszállt volna közülünk, körülünk ez a sejtelmes ringó levegő. De én hallgattam és maga beszélt.

A fiu fénytelenül ejtette ki a szavakat. A lány lehajtotta a fejét. Nem sirt. Fájt neki az,

— Levegő elvitte gondolatait a fiúhoz.

— Tudom, hogy hiába mondom, a mit mondom. Maga mindig beszélgetésbe fog kezdni, ha sejtelmes csendes levegő vezni is körül magát. Mindig fog beszélgetni.

A lány csendesen bólintott.
— És ez az én csalódásom — mondta remegve a fiu.

A lány felnézett.
A fiu tovább mondta:

— Ma vett körül bennünket először csend. Én hoztam magammal. Magammal akar a u hozni. A csendben csak beszélni szabad. És maga beszélgetni kezdett. És az más. A beszélés alatt nem mondtam semmit, csak éreztem. Mikor beszéltünk, akkor olyan dolgokat mondtunk el egymásnak, a mi egyikünket sem érdekli. A mivel nem törődünk. És míg akadozó hangon, meg-megbicsakló nyelvel elmondjuk azokat a közönyös dolgokat, a mik velünk megtörténtek, azazt együtt gondolkozunk másról, a mi bennünket nagyon érdekel. Gondolataink együtt szállnak messzire innen, messzire mindenkitől, messzire magunktól.

A hallgatás is beszélés. Csak hogy akkor nem beszélünk hangosan, de gondolataink együtt vannak, egészen együtt is akkor nem zavarjuk őket semmi. Akkor nem hallunk semmit, csak a csendet és a gondolatainkat.

Ez kellett ma nekem. Ezért hoztam magammal a csendet. Nekem nagyon fájt valami, szorította a torkomat, nyomta a mellemet valami

— Minek beszélt? — szóla meg a fiu, alig ejtve ki a szokat. — Minek beszélt. Közbenk hordta a maga szavainak nagy áradatát, monda-

Tízezer áldozat.

A száraz statisztika időközönkint benszámol a kivándorlásokról. Természetesen a kimutatott numerusok egyre emelkedőben vannak. Ez már oly mindennapi dolog, hogy megalközes nélkül tova élünk rajta. Mert hát tart nálunk a kivándorlás, szakadatlanul, meg nem esappanó kedvvel és nincs senki, ki ezt ellensúlyozhatná.

A míg arról van szó, hogy azok a szerencsétlenek hagyják oda az országot, kik idehaza munkához egyáltalán nem juthatnak, még indokolt és érthető, mert hát itthon nem akarnak koldulni vagy kegyelem-kenyéren élni, ezért fölcélődnek és más hazába mennek.

Gondolkodóba ejti azonban az emberfát az, hogy lelketlen kivándorlási ügy-
nokok szép szóval, fényes ígéretekkel elosábitják a hiszékeny, tudatlan népet, a melynek idehaza különben volna megélhetése.

Egy fővárosi laphoz szomorú és megdöbbentő levelet intézett egy Buenos-Airesben (Delamerika) élő magyar polgár, melyben borzalmas dolgokról van szó. hogy abban a városban nemkevesebb mint 10,000 honfitársunk ödög, ténfereg munka nélkül.

A szerencsétlen embereknek nincs kenyér, nincs egy árva fillérjük, nincs hova fejüket hajtaniok, még alamizsnát se igen kapnak.

A szegény emberek a kétségbeesés véső pontján állanak és nem tudják mit tévők legyenek. Valamennyit egy németországi kivándorlási cég magyarországi ügynökei birták arra, hogy Delamerikába vándoroljanak. Itt biztos munkát és fényes díjazást helyezték nekik kilátásba. Természetesen az egész merő hazugság volt, mert először is pénzintőlkifosztva, egyáltalán nem kaptak munkát, azután teljesen lerongyolódva hasztalan szeret-
tenek visszatérni hazájukba, nincs meg az utiköltségük, nincs a ki támogassa őket.

A mint a fentebbiekből is látható, a

nagy fájdalom, fájdalom azért mert nincs szen-

Es jött velem a csend. S nekem kellett volna a hallgatás, a benszés.

Mikor hallgatam, akkor is beszéltem, amikor beszéltem, akkor is hallgaltam. Csak mikor beszélgettem mikor vitatkoztam olyan dolgokról, a mik nagyon kevesse érdekelnak, akkor nem vágytam egylett. Ha beszélgetünk, akkor alig felelünk egymásnak. Mindegyikünk külön gondol-
kodik és a maga gondolatait mondja el. Akkor nincs köztünk a csend.

Ma jött velem a csend. Ma hirtam magának a csendet.

Csak azok között marad meg a csend, csak azok tudnak hallgatni, a kik szeretik egymást.

En hirtam a csendet. En tudok hallgatni. Maga elkergette. Maga csak benszésitni tud.

A flu elhallgatott. S a csend lépései mind-
többé halkultak. A lány fájdalmas hangon szólalt meg, hosszú, gondolatlanul sültet után.

— Már megtanultam. Már tudok hallgatni.

— Oh nem es a hallgatás, más — felelt a flu. — Maga gondolat nélkül, messze meredő szemekkel hallgatott. Kérete magát, de nem értett engem. Ez csak szótlanúság, de nem hallgatás. De maga meg fogja tanulni a hallgatást, mindenki megtanulja. Meg fogja tanulni másnak, de nekem más nem.

Ma jött velem a csend. Minden ember életebe csak egyszer jön be magától a csend. Most már nekem keresnem kell. De magához még jönni fog. Magánál még nem volt Felelőtt. Aztán szomorúan mondta:

— Hozzánk soha többé nem jön már.

Es elment.

kivándorlás ellen hozott intézkedések vajmi kevés eredménnyel kecségettenek, a hatóságok meg nem örkődnek eléggé, hogy az országot keresztül-kasul bebaran-
goló lelketlent lefulelve, a legszigorubb büntetéssel sujtánák.

Mert hát arról van szó, hogy végre-
valahára a könnyenhívó és gyorsan lép-
remenő népet kell megfelelően felvilágo-
sítani arról, hogy Amerika már nem a kincsek hazája, ott se potyognak az aranyak, de még a munkút se kap min-
denki. Főleg azokat kell kioktatni az amerikai állapotokról, kiknek idehaza van tisztességes megélhetésük, van kére-
setük, melyből családjukat illően eltart-
hatják.

Meg kell végre menteni országunkat elnéptelenedéstől, meg kell óvni, meg kell védeni polgártársainkat a gaz és a lelketlen kivándorlási hiénáktól, de főleg a mai elrémitő viszonyokat, a nagy dr-
gaságot kell enyhíteni, hogy a ki ebben az országban él, habár nem is gond nél-
kül, az legalább nyomorgás nélkül elhessen, ha becsületesen dolgozik, vagy ha mun-
kája nincsen, adjunk munkát annak, hogy-
né ne kelljen kolduskényéren élnie vagy od-
dig kivándorolnia.

SZŐLŐOLTVA NYOK.

Kiváló szép és gazdag gyökéretű szokványminőségű fásoltványok a leg-
jobb bor- és lecszebb csemefajókból, közöttük „Arca” (Banati Rizling), a leg-
jobb és rendkívül bőtermő borfal, és „Muscát Szabacsungye”, a legfinomabb és legkorábban érő csemefaja. Ezenki-
vül amaikkal és európai sima és gyö-
keres szőlővesszők a legutányosabb árak mellett eladók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Erzsébet Szőlőoltványtelep.

Tulajdonos: **SCHMIDT MÁTYÁS**
Bogáros (Torontálmege).

A jelenkor legjebb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen hideg, nyáron viszont meleg.

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — hol-
ott a hornyolt cserépből négyzetméterre 40 kg., közsnegees cserépből 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tető és a leg-
gyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár

R.-T. Jánosháza.
Iroda: Zöllner Bélánál Jánosháza

— **24-ik idusa.** A celldömölki év. tén-
dalkör által rendező adó hazafias ünnepeyre a meghívókat már kibocsátottak, melynek szövege a következő: A celldömölki év. Felfutódkör 1912. évi március hó 15 en e- e 7 orokor a Griff-szálló termében hazafias ünnepejt rendez. Az ünnepe-
lyen való részvétel díjmentes; mintalattal, mert a rendezéssel a Dalkörnek kiadásai merültek fel, a hazafias szívóbtól fikadó kegyes adományok, melyek a kör pénzárát illetik. közönséjenti elfo-
gadtatnak es Zsray Joz ef. penztáros kezéhez szolgálatunkok Az ünnepejt kiadásra szavcsora kö-
veti, melyen hölgyek es urak is részvennek reszt. Egy tertek ara hölgyeknek 2 korona, uraknak 3 korona. Jelenkezúli lelet március 12-ig Meszáros János szallitd: tuljdomosul Műsor: 1. Himnus. Éneklia a Dalkör 2. Ünnepi beszéd. Tartja Nagy István 3. Taprasngyar. Szava ja Ludván Sandor. 4. Elmteke 1848. március 15-ről. Irta es felolvassa Bányai Dező. 6. Imadás a hazáért. Körmé. Posa Lajosrol. Szavalja Sokoray Elek 7. Szót. Éneklia a Dal-
kör. Kezdeté pontosan es 7 órakor. Az ünne-
pejt követő társasvacsora a szözeidig is nagy sokan jelenkeztek. elöl láthatóan az ün-
nepejt sikeresen fog veldemenni.

— **Elhunyt körjegyző.** Malek István kis-
köcski körjegyző múlt vasnap Marcalton el-
hunyt tüdőbajban. A nemrég megválasztott kör-
jegyző részere az ajsnap 3 havi szamsásgot engedelyezett, e hó eis jétől közdődött, de csak pár napot élvezett belöle, meg jógyította a sir. Temetése magyszamu közönséj részvétel mellett kedden Marcalton ment végre.

— **Kilátott fókálnak.** A király Róhentál-
ler János mav. vizsgalo fókálnak, a ki v-
rosunkban is sokan ismernek, egyven éves hü szolgálatnak elismeséséül szolgálati emlé-
kermmel tüntette ki. Az üzletvezetőség vasutassai ez alkalomból szép ünnepeben reszesiteték az erdeemes ferfut.

— **Megszökött szerelmesek.** Péntek Lidia
vagyonos esöngéi gazda leánya és Szabó Lajos
fiatalember hosszabb idő óta szerettek egymast,
de a leány szülei ellenzetel összekötésüket. Mit
volt mit tenniök, elhatározták, hogy közös ha-
zartástal lepnak es immor két héte elmúlt, hogy
a leány a szüleinek Szabó József esöngéi lakos
hazánál élnek a tegnyugubb boldogságban. Ugy
hiszik, hogy a szülök most majd nem fogak
elenezni a fiatalok összekötését.

— **Ülgyi bizottságok össze.** A celldömöl-
miskei vicinális utak ülgyi bizottsága szerdán
tartott gyűlést a szolgabíroságai, melyben a
bizottság a számadásokat felül vizsgálta. As
1911 évre bevétel volt 1001 kor. 88 fillér, kiadás
982 kor. maradvány 19 kor. 88 fillér. A vöndök
—tokoresi vicinális utak számadásait ugyanek-
kor tárgyalta a bizottság, bevétel 1911 évben
198 kor. 84 fillér, kiadás 161 kor. maradvány
37 kor. 84 fillér.

— **Vasúti hír.** Ugy értesültünk, miszerint
fontos és örvendetes újítás fog a Máv. nyári
menetrendjében életbe léptetni. Többek között a
Bobassentgyörgyi vicinális vasuton a személyvo-
nakok eszentül 40 kilométer segeességgel küle-
kednek, a konyárukkben pedig toot helyen
motoros kocsiik köslekedése is tererbe van veve.
Rövidesen biztosan értesülhetünk ilyen és ha-
sonló tervek megvalósításáról.

— **Magyar Asbest Palagyár.** Megemlékestünk
múlt lapazamunkban Herbst Géza vasvármegyei
alsópán 25 éves szolgálati jubileumáról. Mint ér-
tesültünk az a munkásság, a mit alsópánunk a
kösztügek terén kifejtett, legfelsőbb helyen is
elismert nyert: — királyunk a jubileum alkalmá-
valólót a harmadosztályú vaskoronarend lovag-
jává nevezte ki burgó és sikeres szolgálatának
elisméréséül.

— **Közgaztási áthelyezés.** Polczér Dessó
ujjonnan megválasztott szolgabíró — mint már
említettük — szolgálatátelre a németújvári szol-
gabírói hivatalhoz helyezte át a főispán. Helyébe
Celldömölkre dr. Krenner István th. szolgabíró
áthelyeste. Egyidejűleg még egyéb változások is
voltak, így Gnary Károly németújvári szolgabíró
Köszege, Hertelendi Kálmán körmendi közigas-
gatási gyakornokot Köszege, Mezhiradski Lajos
Muraszombatból Körmendre helyezte át a főispán.
Az új celldömölki th. szolgabíró f. hó 4-én fog-
talta el városunkban állását.

— **Átvonuló katonaság.** A szobathelyi 11
sz. huszárezredet, mint már említettük áthelyez-
tek a galiciai Lancisba. Mivelhogy már 22 éven

TOL FAR.

ki velem kezd!

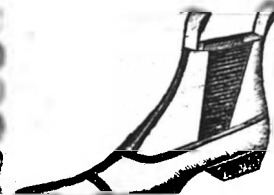
Finom, fess, elegans
és olcsó cipot kap

GOTTLIEB IZIDOR

„Turul” ciporaktárban

CZELLDÖMÖLK

Sági-utca

Méheszeknek fontos!

Méhkaplárokat mézpergetőket, viaszolvasztó üstöket, keretleceket, műlepeket és a méhészekben szükséges összes eszközöket

Kühne Ferencz utoda c. g.

Budapest, **Attila-utca 29**

szállít legjobban.

Kérje az 1912 évi „Méhészeti utmuató” és nagy árjegyzék ingyen való megküldését.

MAGYAR ÁGYTOLLAK ES KÉSZÁGYAK

NAGY ÁRJEGYZÉKÜNKET

bizalmi áikk bevásárlása előtt (ingyen bérmentve) meghozatja. Óriási választék a legmegbízhatóbb minőségben, kizárólag élő libákról, eredő, higién. tiszt. ágytoll a pelyhelyben. Meg nem f. lelté k. csere-lünk, vagy a pénzt visszaadjuk. Kocka at kizárva. Több nyilvános intézet szállítói

Magyar Kereskedelmi Vállalat Iskola St.

Kiadó lakás. Szalay József

házában egy három szobás modern utcai lakás melékhelyiségekkel együtt május 1-ere kiadó. Czellömölk, Dömölki utca 2-3.

B u t o r o k.

háló, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butor album 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern Lakberendezési Vállalat

BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 7.
(Központi városháza mellett.)

Szaloky Zsigmond

szobrász és kőfaragó

Czellömölkön, Sz. Háromság-ter.

Sírkórártárommban a legkényesebb igényeket is kielégítő sírköveket, kereszteteket, lépcsőket és a kataszteri felméréshez szükséges előírás szerinti határjelző köveket raktaron tartok

Szobrász ipari képzettségem folytán abban a helyzetben vagyok, hogy e szakmába vágó munkákat is jutányosan vegezhetek.

Szíves pártfogását és raktara megtekintését kéri

Szaloky Zsigmond
szobrász és kőfaragó.

Szülőoltványokat

szállít amerikai szima és gyökereveszőket külön-fajokban, fajokban, fajlisztanaghiért jól és legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldönti első szülőoltvány telep

Tulajdonos:

Gaspari Frigyes.

Medgyes 63 sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellegva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerőséget szereshet megának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

minőség

nyelven leírt
világhírű

PALMA
kaucsuk-cipósarok

A higiénikus
Palma kaucsuk ágybetét
minősége
elsőrangú

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknak, hörghurutnál, asthmanál, influenza után.

Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban.

Szíveskedjék a gyógytárakban határozottan **Sirolin "Roche"-t** kérni.